

“Qui té la ronya que se la grati ...!”

Vol diure deixar que cadaú pensi per ell, que s'arrangi los problemes de sol sense l'ajut de ningú.

És l'expressió de l'egoisme i de l'indiferència, diventants sempre de més un costum de tots nosaltres hòmens, i sobretot de aquelles persones que, en calqui manera, tenen l'encàrrec de ajudar qui té menester.

I sense volguer fer retòrica, i encara més poc moralisme, quantes vegades veiem qui té menester de mosaltres, i l'únic ajut que li donem és aquell de girar la cara de l'altre part. Com a diure precisament: “Gratau-vos la vostre ronya”. Aqueixa manera de diure coneixude també en altres parts de la península, a l'Alguer és diventa a popular despres de la segona guerra, en ocasió de la primera legislatura regional, segons quant me só pogut documentar (vox populi). Pareix que un famós advocat, que s'era candidat pel parlament de la regió, durant la propaganda electoral emprometiva que si fóra estat eligit, hauria ajudat a tots i, sobretot, hauria cercat de donar solució als problemes de la nostra ciutat. Tant forta és estada la propaganda que la gent l'ha votat.

Diventat és conseller, quan tornava a l'Alguer, i tants de aquellos que l'havian votat anaven i li demana de ésser ajuda, així com ell havia emprometit. I ell responeva amb aquesta expressió: “*Qui té la ronya que se la grati*”. Aquesta locució no és estada inventada del nostre advocat quarant'anys fa. En és vella de sèculs. La trobem també, per exemple, en la Divina commedia, (Par. XVII, vv. 127-129), on Dante Alighieri fa diure a Dante Cacciaguیدا:

*“Ma nondimen, rimossa ogni menzogna,
tutta tua vision fa manifesta;
e lascia pur grattar dov'è la rogna”.*

Vito Loy